

Universiteit
Leiden
The Netherlands

**Opschortingsbevoegdheid uit Boek 6 BW toegepast in
verhouding onderwijsinstelling en leerling**
Voskamp, S.

Citation

Voskamp, S. (2016). Opschortingsbevoegdheid uit Boek 6 BW toegepast in verhouding onderwijsinstelling en leerling. *Overmeester: Magazine Over Onderwijs En Recht*, 2016(1), 16-20. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/40302>

Version: Publisher's Version
License: [Leiden University Non-exclusive license](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/40302>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Opschortingsbevoegdheid uit Boek 6 BW toegepast in verhouding onderwijsinstelling en leerling

Internaat voor de rechter

Een jongen van twaalf jaar volgt een opleiding tot matroos binnenvaart. De school verplicht hem in het derde en vierde jaar intern te komen wonen. Wanneer de ouders en de leerling om hen moverende redenen hieraan geen gehoor geven, wordt de leerling op enig moment de toegang tot het onderwijs onttrokken. Welke juridische mogelijkheden heeft een school die een leerling de toegang tot het onderwijs wil onttrekken? Kan een school enkel gebruik maken van schorsing of behoort ook contractuele opschorting tot de mogelijkheden?

Wat de precieze aard is van de rechtsverhouding tussen leerling en onderwijsinstelling, is geen uitgemaakte zaak. De kwalificatie is al lange tijd onderwerp van discussie, of het nu gaat om een instelling van openbaar onderwijs of bijzonder onderwijs.¹ In sommige gevallen wordt van een overeenkomst uitgegaan, een zogenoemde ‘onderwijsovereenkomst’, zoals in de te bespreken uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland van 18 juni 2014.² Bij de keuze voor de overeenkomst als grondslag

van de rechtsverhouding rijst de vraag in hoeverre het contractenrecht van toepassing is. Kunnen bij ‘wanprestatie’ alle contractuele remedies uit Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek (BW) uit de kast worden getrokken? De Rechtbank Noord-Nederland maakt in haar vonnis onbekommerd gebruik van de bevoegdheid tot opschorting in de zin van artikel 6:262 BW. Ligt dat voor de hand?

Casus

Een twaalfjarige jongen begint in september 2008 een vier jaar durende VMBO-opleiding tot ‘Matroos Binnenvaart’ aan de Maritieme Academie Harlingen (MAH). Hij treedt in de voetsporen van zijn zeevarende vader, en van zijn broer die aan dezelfde academie zijn diploma heeft behaald. De MAH biedt huisvesting en verplicht leerlingen hiervan gebruik te maken vanwege de belangrijke rol die intern wonen speelt bij de nautische vorming van de leerlingen en de voorbereiding op een varend bestaan. In het eerste en tweede jaar kan een uitzondering

worden gemaakt voor leerlingen die zeer dichtbij wonen. In het derde en vierde leerjaar is interne huisvesting echter verplicht.

De ouders willen de jongen graag thuis houden mede gezien het feit dat zijn vader vaak van huis is. Bovendien heeft ook hun andere zoon gedurende zijn maritieme opleiding thuis gewoond en de opleiding met zeer goede resultaten afgerond. De jongen wordt in het eerste en tweede leerjaar dispensatie verleend van de internaatsverplichting. Vóór het begin van het derde jaar heeft de MAH hem en zijn ouders op de verplichting tot inwoning gewezen, maar uiteindelijk toch ontheffing verleend.

Vóór de start van het vierde leerjaar wordt wederom door de MAH op de internaatsverplichting gewezen. De ouders houden echter voet bij stuk en wijzen de directeur nogmaals op hun wens hun zoon thuis te laten wonen. Volgens hen is er geen enkele indicatie dat thuis blijven wonen nadelige gevolgen heeft voor het succesvol afronden van de opleiding. Hun verzoek wordt ditmaal niet ingewilligd. Ook het college van bestuur van Dunamare – de stichting waar MAH onderdeel van uitmaakt – waaraan de ouders hun bezwaar kenbaar hebben gemaakt, ziet geen reden de beslissing te herzien. De jongen heeft zich aan het begin van het vierde jaar niet ingeschreven voor het internaat met als gevolg dat hem de toegang tot de lessen wordt onttrokken.

Vordering

In oktober 2011 vorderen de ouders in kort geding toelating tot het onderwijs. De voorzieningenrechter van de Rechtbank Haarlem wijst de vordering af.³ Vervolgens starten ouders mede in hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van hun zoon een bodemprocedure voor de Rechtbank Noord-Nederland. Hun zoon heeft in de tussentijd, na het derde jaar overgedaan te hebben, een VMBO-opleiding zonder maritieme aantekening aan een ander college in Friesland voltooid.

De ouders vorderen o.a. een verklaring voor recht dat Dunamare aansprakelijk is voor geleden en nog te lijden materiële en immateriële schade. Aansluitend vorderen zij schadevergoeding, nader op te maken bij staat. Aan deze vordering wordt ten grondslag gelegd dat Dunamare toerekenbaar tekortgeschoten is in de nakoming van haar contractuele verplichtingen (artikel 6:74 BW) althans onrechtmatig heeft gehandeld (artikel 6:162 BW) jegens de ouders en de jongen door hem niet tot de lessen van het vierde jaar toe te laten.⁴

Oordeel van de rechtbank

De rechtbank wijst de vorderingen af. Volgens de rechtbank is Dunamare niet aansprakelijk nu zij bevoegd is haar verplichting tot het geven van

onderwijs op te schorten wanneer de leerling zijn internaatsverplichting niet nakomt. De rechtbank past de opschortingsbevoegdheid uit artikel 6:262 BW toe, een bij uitstek contractueel middel.

De ouders voeren aan dat de publiekrechtelijke bevoegdheden tot schorsing en/of verwijdering uitputtend zijn geregeld in de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) en het Inrichtingsbesluit WVO en daarom aan toepassing van de algemene rechtsmiddelen uit Boek 6 BW in de weg staan. Bovendien menen de ouders dat er geen beroep kan worden gedaan op de algemene rechtsmiddelen, omdat er tussen de ouders en leerling enerzijds en Dunamare anderzijds geen overeenkomst zou bestaan – een stelling die verrast, gelet op de blijkens de uitspraak primair aan de vordering ten grondslag gelegde rechtsgrond, te weten het tekortschieten in de nakoming van een contractuele verplichting.⁵

De rechtbank gaat in die stelling niet mee. Volgens de rechtbank is er namelijk tussen de jongen en Dunamare sprake van een onderwijsovereenkomst in de zin van artikel 8.1.3 van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). Deze onderwijsovereenkomst moet volgens de rechtbank worden beschouwd als een wederkerige overeenkomst in de zin van artikel 6:261 lid 1 BW. Dit betekent volgens de rechtbank dat:

‘(...) aan [A] c.s., in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordigers van [C], en Dunamare in beginsel de in boek 6 van het BW genoemde rechten (bijvoorbeeld schadevergoeding) en bevoegdheden (bijvoorbeeld opschorting en ontbinding) toekomen indien de ene partij ten opzichte van andere partij tekortschiet in de nakoming van een uit de onderwijsovereenkomst voortvloeiende verbintenis. Deze dus ook aan Dunamare toekomende, privaatrechtelijke rechten en bevoegdheden doorkruisen niet haar publiekrechtelijke bevoegdheid, op grond van onderwijsregelgeving, om een leerling te schorsen en/of te verwijderen.’⁶

De rechtbank verwierpt aldus het betoog van de ouders dat Dunamare in het geheel, buiten toepassing van publiekrechtelijke bevoegdheden (schorsen en/of verwijderen), niet bevoegd was om de jongen de toegang tot de lessen te onttrekken.⁷

De ouders proberen de rechter bovendien ervan te overtuigen dat Dunamare van de bevoegdheid tot opschorting geen gebruik mocht maken, nu er volgens de ouders geen sprake is van een *internaatsverplichting* maar van een vrije keuze. In dat licht bezien zou de jongen dus ook niet kunnen zijn tekortgeschoten in zijn verplichting jegens Dunamare en kan er dus geen geslaagd beroep op opschorting worden gedaan. Voorts stellen de ouders zich op het

standpunt dat zij erop mochten vertrouwen dat er nogmaals een uitzondering zou worden gemaakt.

Ten aanzien van beide standpunten trekken de ouders aan het kortste eind. Volgens de rechtbank is er wel degelijk sprake van een internaatsverplichting, die voortvloeit uit de onderwijsovereenkomst. Het feit dat de jongen eerder is ontheven van de verplichting illustreert dit: een ontheffing van een niet bestaande verplichting is lastig voorstelbaar. Ook in de schoolgids van de MAH stond aangegeven dat het een verplichting vanaf het derde jaar betreft. Hier doet niet aan af dat op de website van Dunamare een en ander vrijblijvender stond omschreven. De directeur heeft hen in de aanloop naar het vierde jaar nogmaals op de verplichting gewezen. Bovendien leidden de eerdere ontheffingen er niet toe dat Dunamare moest toestaan dat de jongen ook in zijn laatste jaar thuis mocht blijven wonen. Telkens is er per leerjaar beoordeeld of ontheffing plaats zou vinden. Het beleid ten aanzien van ontheffingen is dan misschien niet vooraf kenbaar gemaakt, toch mochten de ouders en hun zoon er niet op vertrouwen dat ook voor zijn laatste jaar een uitzondering zou worden gemaakt. Er is gesteld noch gebleken dat van een onvoorwaardelijke toezegging sprake was.⁸

De ouders doen – zij het niet met zoveel woorden – een beroep op het tweede lid van artikel 6:262 BW. Volgens hen is hun zoon slechts in zeer beperkte mate zijn verplichting jegens Dunamare niet nagekomen, waardoor het ontzeggen van toegang tot de lessen niet gerechtvaardigd is in de zin van het tweede lid. De rechtbank bespreekt artikel 6:262 lid 1 en 2 BW:

‘Op grond van artikel 6:262 lid 1 BW mag een partij zijn verplichtingen jegens zijn wederpartij opschorten indien die wederpartij zijn verplichtingen jegens die partij niet nakomt. Ingeval van *gedeeltelijke of niet behoorlijke* nakoming, is opschorting slechts toegestaan voor zover de tekortkoming haar rechtvaardigt, aldus artikel 6:262 lid 2 BW. Voor zover in de stelling van [A] een beroep op artikel 6:262 lid 2 BW besloten ligt, faalt dit beroep. Duidelijk is immers dat [C] *in zijn geheel* niet heeft voldaan aan zijn internaatsverplichting. Dit betekent dat artikel 6:262 lid 2 BW niet van toepassing is. Ook *overigens, los van het voorgaande*, oordeelt de rechtbank dat Dunamare in de gegeven omstandigheden in redelijkheid kon besluiten [C] de toegang tot de lessen te ontzeggen, in reactie op de niet-nakoming van de internaatsverplichting.’⁹ [Cursivering SV]

De rechtbank is van oordeel dat lid 2 van artikel 6:262 BW niet aan de orde is. Het tweede lid ziet immers enkel op het geval dat er gedeeltelijk of niet behoorlijk is nagekomen. Volgens de rechtbank

maakt de internaatsverplichting deel uit van de onderwijsovereenkomst. Hiervoor is niet vereist dat de verplichting is opgenomen in het Programma van Toetsing en Afsluiting. Dit acht de rechtbank vanzelfsprekend: het is immers geen vak waar je eindexamen in kan doen. De internaatsverplichting is volgens de rechtbank een verplichting uit hoofde van de onderwijsovereenkomst die voor Dunamare net zo belangrijk is als de gebruikelijke uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen en rechten, zoals het verzorgen en het ontvangen van onderwijs.¹⁰

Kortom, de rechtbank concludeert dat Dunamare niet aansprakelijk is omdat zij bevoegd was om haar verplichting tot het geven van lessen en verschaffen van toegang tot de school op te schorten, toen de jongen zich niet meldde op het internaat om daar zijn vierde jaar te wonen.¹¹

Opschortingsbevoegdheid artikel 6:262 BW voor de hand liggend?

De uitspraak roept verschillende vragen op die samenhangen met de aangenomen contractuele grondslag en het gebruik van het leerstuk opschorting. De rechtbank past onbekommerd de contractuele remedie opschorting uit artikel 6:262 BW toe. Dat de verhouding in onderhavige zaak beheerst wordt door een contract spreekt echter niet vanzelf. De ouders betwisten het bestaan van een contractuele verhouding. Hoe verhoudt zich deze betwisting tot de grondslag van de vordering, door de rechtbank samengevat als ‘toerekenbaar tekortschieten in de nakoming van de contractuele verplichtingen van de school’? Gelet op de betwisting ligt het in de rede dat de rechter onderzoekt of er sprake is van een contract en zo ja, tussen wie.¹² Nu de MAH in de feiten van het vonnis wordt omschreven als ‘een *bijzondere* school voor voortgezet onderwijs’ ligt het bestaan van een overeenkomst (naar burgerlijk recht) voor de hand.¹³ In dat geval is titel 6.5 BW van toepassing¹⁴ en, nu het *voortgezet* onderwijs betreft, de WVO¹⁵. De rechter gaat echter niet uit van de WVO maar van de WEB en beantwoordt de vraag naar de contractuele verhouding op basis van deze wet. Artikel 8.1.3 (in samenhang met 8.1.1) WEB spreekt inderdaad van een onderwijsovereenkomst. Maar de vraag rijst waarom de WEB op het voorliggende geval van toepassing is. Valt de Harlingse opleiding niet onder de reikwijdte van de WVO, nu er sprake is van een VMBO-opleiding? De rechtbank laat zich hier niet over uit en gaat gewoonweg van toepasselijkheid van de WEB uit.¹⁶ Misschien ligt de reden van het toepassen in het feit dat de MAH ook MBO-opleidingen verzorgt en is de rechtbank met dit in gedachte er vanuit gegaan dat de MAH als vakinstelling in de zin van artikel 1.3.2a WEB moet worden aangemerkt.¹⁷ Aangezien de MAH ook MBO-opleidingen verzorgt, zou het wellicht kunnen

dat wat betreft toepasselijke wetgeving de rechter de VMBO-opleiding tot 'Matroos Binnenvaart' daaraan gelijk heeft gesteld. Feit blijft evenwel dat de VMBO-opleiding die de jongen volgde in beginsel onder de WVO valt. Vreemd blijft bovendien dat onder de feiten in het vonnis wordt gesproken van de MAH als 'een bijzondere school voor voortgezet onderwijs'.

Hoe verhoudt opschorting zich tot de toepasselijke regelgeving? Derogert het systeem van de WVO of de WEB aan toepassing van de opschortingsbevoegdheid? Als de WVO van toepassing zou zijn, ligt het gebruik van opschorting wellicht minder voor de hand. De ouders stellen dat Dunamare is gehouden aan de strikte schorsings- en verwijderingsbevoegdheden uit de WVO en het Inrichtingsbesluit WVO¹⁸. Zij menen dat deze als *lex specialis* gelden ten opzichte van de in Boek 6 BW opgenomen rechtsmiddelen.¹⁹ Nu de rechter de WEB van toepassing acht, komt echter de vraag of de WVO en het Inrichtingsbesluit WVO voor moeten gaan op de rechtsmiddelen uit Boek 6 BW niet verder aan de orde. In het licht van de WEB oordeelt de rechter dat de aan Dunamare toekomende rechten en bevoegdheden uit Boek 6 BW haar publiekrechtelijke bevoegdheid, op grond van onderwijsregelgeving, om een leerling te schorsen en/of te verwijderen *niet* doorkruisen.²⁰ Waarom dat niet het geval is, legt zij niet uit. Als de WEB van toepassing is, dan ligt het gebruik van opschorting wellicht eerder in de rede. De WEB zelf geeft namelijk geen concrete regels ten aanzien van schorsing en/of verwijdering.²¹ De procedure of regels hieromtrent worden in de onderwijsovereenkomst, in eventuele algemene voorwaarden of in het deelnemersstatuut geregeld.²² Hoe deze regels luiden in het onderhavige geval is niet bekend en wordt door de rechtbank niet belicht. Zij geeft kortweg aan dat de bevoegdheden uit Boek 6 BW zonder problemen van toepassing kunnen zijn, nu deze de publiekrechtelijke bevoegdheden niet doorkruisen. Afgevraagd kan worden in hoeverre de bevoegdheid tot opschorting en schorsing van elkaar verschillen. De *redenen* die aan het invoeren van beide bevoegdheden ten grondslag liggen, lopen waarschijnlijk uiteen. Schorsing wordt in de literatuur aangemerkt als een ordemaatregel.²³ Tot schorsing gaat de school mogelijk over bij wangedrag.²⁴ Gevoelsmatig is het in dit geval dan inderdaad ook meer voor de hand liggend om van opschorting in plaats van schorsing gebruik te maken. De jongen vertoont immers niet zozeer wangedrag, hij is bovendien aanwezig in de les, maakt zijn huiswerk e.d., maar hij wil niet intern komen wonen. De vraag blijft evenwel wat onder wangedrag is te verstaan. Het is niet uit te sluiten dat de weigering intern te wonen wel als wangedrag wordt aangemerkt. Ten aanzien van het *resultaat* lopen de bevoegdheden echter niet zozeer uiteen.

In beide gevallen is het gevolg dat de leerling de toegang tot de lessen wordt onttrokken. Wanneer een schorsingsprocedure dan wel verwijderingsprocedure bestaat in de onderwijsregelgeving dan wel in de overeenkomst, maar er gebruik wordt gemaakt van een andere bevoegdheid zoals opschorting, is de vraag of deze bevoegdheden naast elkaar kunnen bestaan niet zo een-twee-drie te beantwoorden. Echter, een argument om in parallelle toepassing geen probleem te zien, is wellicht te vinden in een toets aan de eisen van redelijkheid en billijkheid waaraan de opschortingsbevoegdheid onderhevig is.²⁵ Het zou goed kunnen dat de onderwijsregelgeving in deze redelijkheid en billijkheidstoets wordt meegenomen.²⁶

Het is opvallend dat de rechtbank voor de specifieke opschortingsbevoegdheid uit artikel 6:262 BW kiest en niet voor de algemene opschortingsbevoegdheid die te vinden is in artikel 6:52 BW. De reden hiervoor moet gelegen zijn in de overweging van de rechtbank dat er sprake is van een wederkerige overeenkomst in de zin van artikel 6:261 lid 1 BW. De gebruikelijke verplichtingen die uit de overeenkomst voortvloeien omschrijft de rechter als 'het verzorgen van onderwijs door de MAH en het ontvangen van onderwijs door de leerling'. Artikel 6:262 BW eist dat de niet nagekomen verbintenis en de verplichting die wordt opgeschort *tegenover elkaar staan*. Staat het niet nakomen van de internaatsverplichting tegenover de verplichting onderwijs te verzorgen? De rechter toetst niet uitdrukkelijk of dat het geval is. De gebruikelijke verplichtingen zouden de hoofdverplichtingen genoemd kunnen worden, die staan tegenover elkaar. De internaatsverplichting zou dan als een bijkomende verplichting naast het volgen van het onderwijs aangemerkt kunnen worden. Zo bezien is niet aan het vereiste van 'tegenover elkaar staan' voldaan. De rechtbank overweegt echter dat de internaatsverplichting voor Dunamare minstens zo belangrijk is als de gebruikelijke verplichtingen, klaarblijkelijk merkt de rechtbank deze niet als een bijkomende verplichting aan. Wanneer het wel een bijkomende verplichting zou zijn, had wellicht teruggevallen kunnen worden op het algemene artikel 6:52 BW. Dit vereist in minder strakke termen 'voldoende samenhang' in plaats van het 'daartegenover staan'. Dat er voldoende samenhang bestaat tussen de verplichtingen – het verzorgen van onderwijs en het intern wonen – is zonneklaar.²⁷ De MAH heeft duidelijk gemaakt dat de internaatsverplichting een belangrijke rol speelt in de opleiding tot matroos en het behalen van het diploma. Doel is om leerlingen de sociale houding eigen te maken op het schip en hen te laten wennen aan hoe het is om ver van huis te zijn. De interne huisvesting is eveneens van belang voor het voldoen aan de van overheidswege opgelegde vaardageneis.

Hoe pijnlijk het voor de jongen ook is dat niet-nakoming van de internaatsverplichting ertoe heeft geleid dat de opleiding niet met succes kon worden afgerond, het ligt in de rede dat het aan de school is te bepalen welke elementen van de opleiding essentieel worden geacht. Bovendien moet niet uit het oog verloren worden dat de ratio van opschorting gelegen is in de tijdelijke aard van het middel. Het wordt ook wel kort omschreven als: ‘uitstel maar geen afstel’.²⁸ Opschorting dient in eerste instantie als prikkel tot nakoming, en wanneer de wederpartij hier niet gevoelig voor is ter overbrugging van een definitieve beëindiging van de verhouding. Aldus was de bedoeling van de school allereerst gelegen in het binnen boord

houden van de jongen en niet in beëindiging van de relatie. De ouders hebben hier niet aan toegegeven, in dit geval gold daardoor ‘van uitstel komt afstel’.

De bijdrage is geschreven door mr. Stijn Voskamp (deze bijdrage is reeds in november 2014 afgerond; tegen de besproken uitspraak is hoger beroep ingesteld). Zij is als PhD-fellow verbonden aan het Instituut voor Privaatrecht van de Universiteit Leiden. Haar onderzoek richt zich op de rechtsverhouding tussen leerling, ouders en school. Zij beoogt te onderzoeken of, en in hoeverre, het instrumentarium van het contractenrecht kan worden gehanteerd in onderwijsverhoudingen.

Noten

1. Zie voor een beknopte weergave bijv. C.W. Noorlander & B.M. Pajmians, ‘Educational malpractice’ als relatief nieuw fenomeen binnen het Nederlandse aansprakelijkheidsrecht, *NTBR* 2011/32, afl. 6, p. 234. Uitgebreid onderzoek is gedaan door Noorlander, zie C.W. Noorlander, *Recht doen aan leerlingen en ouders* (diss. Amsterdam), Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2005. Zie voorts voor verwijzingen par. 2 van een van mijn eerdere artikelen: S. Voskamp, ‘Onderwijsvereenkomst: tripartiet of niet. Een verkenning van de betrokken partijen bij een onderwijsvereenkomst in het primair en voortgezet onderwijs’, verschenen in C. Breedveld-De Voogd e.a. (red.), *Meerpartijenovereenkomsten*, deel 29 BWKJ, Deventer: Kluwer 2015.
2. Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076.
3. Rb. Haarlem 17 oktober 2011, ECLI:NL:RBAHA:2011:BU6957. Volgens de voorzieningenrechter kan de beslissing om de jongen de toegang tot de lessen te ontzeggen de toets der kritiek doorstaan, zie r.o. 4.17.
4. Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076, r.o. 3.2.
5. Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076, r.o. 4.1 (en 3.2).
6. Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076, r.o. 4.2.
7. Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076, r.o. 4.2 slot.
8. Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076, zie tevens voor de hiervoor weergegeven beweegredenen r.o. 4.4 en 4.5.
9. Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076, r.o. 4.7.
10. Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076, r.o. 4.7 tweede deel.
11. Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076, r.o. 4.7 slot.
12. Zie S. Voskamp, ‘Onderwijsvereenkomst: tripartiet of niet. Een verkenning van de betrokken partijen bij een onderwijsvereenkomst in het primair en voortgezet onderwijs’, verschenen in C. Breedveld-De Voogd e.a. (red.), *Meerpartijenovereenkomsten*, deel 29 BWKJ, Deventer: Kluwer 2015.
13. Zie *Kamerstukken II* 1988/89, 20616, nr. 6, p. 53 (MvA, betreffende een wijziging van de WVO) t.a.v. vraag omtrent de rechtsverhouding die bestaat in het bijzonder onderwijs: ‘naar het oordeel van de ondergetekenden [is] een overeenkomst (naar burgerlijk recht) tot stand gekomen.’ Huisman en Zoontjens geven eveneens aan dat over het algemeen m.b.t. de verhouding in het bekostigd bijzonder onderwijs wordt gesproken van een privaatrechtelijke onderwijsvereenkomst, zie P.W.A. Huisman en P.J.J. Zoontjens, *Selectie bij toegang tot het onderwijs*, Deventer: Kluwer 2009, p. 39.
14. De kwalificatie tot onderwijsvereenkomst is volgens Huisman en Zoontjens o.a. van belang omdat het overeenkomstenrecht uit titel 6.5 BW daardoor van toepassing is, zie Huisman en Zoontjens 2009, p. 39.
15. De vraag is evenwel in hoeverre de bepalingen (zoals bekostigingsvoorwaarden) van de WVO, behalve op de relatie bekostigde bijzondere school en overheid, ook zien op, of doorwerken in de relatie leerling en school. Vgl. C.W. Noorlander, *Recht doen aan leerlingen en ouders*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2005, p. 271 e.v.; Huisman en Zoontjens 2009, p. 47, nt. 101.
16. Vgl. Rb. Overijssel 20 november 2014, ECLI:NL:ROBOE:2014:6134. Stichting voert in deze uitspraak verweer: niet de WEB maar de WVO is van toepassing. De rechter toetst vervolgens aan de WVO, zonder toe te lichten waarom. Het lijkt erop dat ook andere rechters wijken voor een beargumenteerde keuze tussen WEB en WVO.
17. In artikel 1.1.1 sub b WEB wordt aangegeven dat een instelling in de zin van de WEB (1) een ROC, (2) een vakinstelling of (3) een agrarisch opleidingscentrum is.
18. Zie artikel 13 en 14 Inrichtingsbesluit WVO en artikel 27 WVO.
19. Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076, r.o. 4.1.
20. Zie Rb. Noord-Nederland 18 juni 2014, ECLI:RBNNE:2014:3076, r.o. 4.2. Het is nog maar de vraag of hier überhaupt gesproken kan worden van publiekrechtelijke bevoegdheden.
21. Zie alleen artikel 8.1.3 lid 5 WEB over verwijdering.
22. Huisman en Zoontjens 2009, p. 208.
23. Huisman en Noorlander in Huisman en Zoontjens, 2009, p. 126. Ordemaatregelen dienen de veiligheid en de orde op school, zie p. 134. Twee voorbeelden waar schorsing passend werd geacht, hetgeen sterk afhankelijk is van de (overige) omstandigheden van het geval: Rb. (vzr.) Zeeland-West-Brabant 20 december 2013, ECLI:NL:RBZWB:2013:9954, r.o. 3.14, 3.15. Leerling heeft drie keer een ‘Ddos-aanval’ op het netwerk van de school uitgevoerd. Rb. (vzr.) Zwolle-Lelystad 20 januari 2006, ECLI:NL:RBZLY:2006:AV4857, r.o. 4.8. Leerling heeft zich misdragen, hij vertoonde op een excursie afkeurenswaardig gedrag door meerdere malen, ook na een alcoholverbod, overmatig alcohol te gebruiken, waardoor hij een goede en veilige excursie in gevaar kan brengen.
24. In de huidige schoolgids van de MAH staat dat ‘een leerling ten hoogste een week de toegang tot school en huisvesting kan worden ontzegd wanneer hij zich schuldig maakt aan wangedrag’, zie p. 36 Schoolgids 2014–2015 MAH. Denkbaar is dat in eerdere jaren een dergelijke bevoegdheid ook stond opgenomen in de schoolgids. Mogelijk is hiermee invulling gegeven aan de schorsingsbevoegdheid. Echter, mogelijk mede aan de opschortingsbevoegdheid, de gids spreekt van ‘toegang ontzeggen’. Wat onder wangedrag kan worden verstaan, wordt niet omschreven. Wel wordt in de schoolgids weergegeven wat de MAH onder ernstig wangedrag verstaat, zie p. 36: ‘(...) Onder ernstig wangedrag waarop bovenstaande maatregelen van toepassing zijn, wordt mede verstaan geweld, discriminatie, diefstal en het bezit, gebruik of verspreiden van (soft) drugs, drank of wapens (messen, laserpennen, e.d.)’. Een andere vraag die rijst is of de schoolgids onderdeel uit zou hebben gemaakt van de overeenkomst. www.dunamare.nl/scholen/maritiemeacademieharlingen/Actueel/Downloads/Document/Documents/MAH%20schoolgids%202014-2015-DEF.pdf (laatst geraadpleegd op 24 november 2014).
25. Uit de redelijkheid en billijkheid kan bijvoorbeeld voortvloeien dat pas opgeschort kan worden wanneer aan de wederpartij de redenen hiervan zijn medegedeeld. Zoals ook bij schorsing dient te geschieden.
26. Zie voor de redelijkheid en billijkheid artikel 3:12 BW, dat luidt: Bij de vaststelling van wat redelijkheid en billijkheid eisen, moet rekening worden gehouden met algemeen erkende rechtsbeginselen, met de in Nederland levende rechtsovertuigingen en met de maatschappelijke en persoonlijke belangen, die bij het gegeven geval zijn betrokken. Zie ook 6:248 en 6:2 BW.
27. Artikel 6:52 BW spreekt van voldoende samenhang tussen vordering en verbintenis.
28. G.T. de Jong, H.B. Krans & M.H. Wissink, *Verbintenissenrecht algemeen*, Deventer: Kluwer 2014, p. 132. Zie HR 19 februari 1988, *NJ* 1989/343 m.nt. C.J.H. Brunner (*Droog/Bekaert*). Vgl. HR 17 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:95 (*Kenter/Slierings*), r.o. 3.5 onderaan strekking opschortingsrecht.